

Đổi mới thủ tục hải quan, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp, tăng nguồn thu ở Hải quan Lạng Sơn và T.P Hồ Chí Minh

■ THÔNG PHONG

Toàn ngành hải quan đang dấy lên phong trào thi đua yêu nước, lập thành tích hướng tới kỷ niệm 60 năm Ngày thành lập Hải quan Việt Nam (10-9-1945 - 10-9-2005). Thực hiện phương châm do Tổng cục Hải quan phát động, tại Cục Hải quan các địa phương đang có những biện pháp triển khai công tác nhằm đẩy nhanh tiến độ cải cách thủ tục hành chính, hiện đại hóa hải quan, tạo thuận lợi hơn nữa cho các doanh nghiệp hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu, phấn đấu đạt nguồn thu theo chỉ tiêu pháp lệnh, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị năm 2005, năm cuối cùng của kế hoạch năm 2001-2005. Trong vô vàn công việc mà ngành hải quan đang tiến hành, ở mỗi địa phương có những nét đặc thù, vì vậy thành công của họ thật đáng trân trọng. Điều mà phóng viên Tạp chí Tổ chức Nhà nước ghi nhận được ở cửa ngõ địa đầu Tổ quốc - Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn - là tập thể cán bộ, công chức vượt qua khó khăn, đứng vững ở vị trí tiền tiêu bảo vệ nền an ninh kinh tế quốc gia. Vượt lên tất cả, Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn hôm nay đang trên bước đường củng cố, xây dựng lực lượng trong sạch, vững mạnh. Trong khi đó tại TP Hồ Chí Minh - trung tâm kinh tế và văn hóa của cả nước - Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh có đội ngũ đông đảo, tinh thông nghiệp vụ, là một trong những đơn vị luôn dẫn đầu ngành hải quan về nghiệp vụ chuyên môn, đi đầu trong cải cách thủ tục hành chính, hiện đại hóa công tác hải quan, đồng thời luôn dẫn đầu toàn ngành về nguồn thu thuế xuất khẩu, nhập khẩu qua cửa khẩu.

CỤC HẢI QUAN TỈNH LẠNG SƠN: CỦNG CỐ, XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH.

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng được Đảng ủy và lãnh đạo Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn coi trọng, đặt lên vị trí hàng đầu. Đó là vấn đề đầu tiên mà Phó Cục trưởng Bé Ngọc Văn khẳng định và nhấn mạnh với chúng tôi trong lần tiếp xúc mới đây. Đồng chí cho biết: Hậu quả “vụ án đưa và nhận hối lộ tại cửa khẩu Tân Thanh” và một số vụ việc xảy ra đối với Hải quan tỉnh Lạng Sơn mấy năm qua là vết thương nhức nhối, ảnh hưởng lớn tâm lý của cán bộ, công chức hải quan và hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu ở các cửa khẩu trên địa bàn. Sau “cơn lũ quét” tàn khốc ấy, một bộ phận không nhỏ cán bộ hải quan rơi rụng, khiến cho biên chế và lực lượng cán bộ có nghiệp vụ chuyên sâu vừa thiếu lại yếu, chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Song được sự quan tâm chỉ đạo sát sao của Bộ Tài chính, Tổng cục Hải quan, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh

và sự phấn đấu vươn lên của tập thể cán bộ, công chức Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn, nhờ đó đã vượt qua mọi thách thức, khó khăn để hoàn thành nhiệm vụ ở mức độ cao nhất.

Sau sự cố xảy ra ở Tân Thanh và Hàng Đì, bước triển khai quan trọng là “đồn toa”, củng cố và xây dựng lực lượng. Với phương châm hành động “Thuận lợi - Tận tụy - Chính xác” và nêu quyết tâm phấn đấu thực hiện Đề án “Củng cố, xây dựng và phát triển Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn trong sạch, vững mạnh giai đoạn 2003-2005” nhằm tiến tới mục tiêu cụ thể “đủ về số lượng, mạnh về chất lượng, trong sạch nội bộ, tinh thông nghiệp vụ”. Để đạt được điều đó, lãnh đạo Cục Hải quan phát động phong trào thi đua yêu nước lập thành tích mừng kỷ niệm 60 năm thành lập ngành hải quan, đồng thời tập trung chỉ đạo các đơn vị đẩy mạnh công tác giáo dục chính trị tư tưởng, làm cho mỗi cán bộ, công chức nâng cao nhận thức, rèn luyện tu dưỡng phẩm chất

đạo đức, cải tiến lề lối, tác phong làm việc. Hiện nay, 100% số cán bộ, công chức cam kết chấp hành tốt pháp luật của Nhà nước và kỷ luật của ngành, chống các biểu hiện tiêu cực, tham nhũng, gây phiền hà. Góp phần ngăn chặn và kịp thời xử lý những biểu hiện tiêu cực, cục đã niêm yết công khai ở những nơi quy định danh bạ điện thoại đường dây nóng của lãnh đạo Tổng cục Hải quan và Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn để mọi người dân tiện liên lạc, cung cấp thông tin.

Về việc xây dựng, củng cố tổ chức bộ máy, cục triển khai thực hiện quy hoạch cán bộ và từng bước chấn chỉnh, kiện toàn, sắp xếp lại tổ chức bộ máy các đơn vị trực thuộc nhằm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ ngày càng cao. Với nhiều biện pháp cụ thể như: bổ nhiệm, điều động, luân chuyển, bố trí cán bộ giữa đơn vị, cử hàng trăm lượt cán bộ đi học các đào tạo, tập huấn nâng cao trình độ chính trị cũng như nghiệp

vụ, chuyên môn. Đến nay, về cơ bản bộ máy tổ chức của Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn đã được sắp xếp hợp lý theo yêu cầu công việc và Luật Hải quan. Việc phối hợp công tác giữa chính quyền với các tổ chức đoàn thể quần chúng dưới sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng được coi trọng. Năm 2004, tổ chức thành công Đại hội Đảng bộ Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn nhiệm kỳ 2003-2005; Đại hội Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh nhiệm kỳ 2004-2006; Đại hội thành lập Hội Cựu chiến binh...đã mang lại sức mạnh mới. Bên cạnh việc phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chức năng (công an, biên phòng...) cùng hoạt động trên địa bàn, lãnh đạo cục chỉ đạo có hiệu quả Ban quản lý cửa khẩu theo Quyết định 351 của UBND tỉnh, từ đó thống nhất việc thực hiện nhiệm vụ giữa các lực lượng chức năng tại cửa khẩu, tạo điều kiện cho

hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu của các doanh nghiệp.

Bằng các biện pháp giáo dục, thuyết phục, động viên, cũng như củng cố và đưa các đoàn thể vào hoạt động một cách năng động sôi nổi, thường xuyên tổ chức các cuộc giao lưu sinh hoạt chính trị, văn hóa thể thao, lao động tình nguyện với các đoàn thể tương ứng tại địa phương, góp phần tăng cường đoàn kết, hỗ trợ nhau một cách thiết thực trong công tác và cuộc sống, lấy lại thăng bằng cho mỗi cá nhân và tạo sinh khí mới trên mọi lĩnh vực của toàn đơn vị. Nhờ đó, vào thời điểm này, ở Cục Hải quan tỉnh Lạng Sơn có thể vui mừng trước những thông tin: với một lực lượng đủ về số lượng và chất lượng tinh thông nghiệp vụ, đội ngũ trong sạch, đơn vị vững mạnh. Công tác phát triển đảng được cấp ủy quan tâm và quần chúng tích cực hưởng ứng, mong mỏi. Năm 2004 đảng bộ phát triển thêm năm đảng viên và năm

Hải quan Cửa khẩu Hữu Nghị (Lạng Sơn) ứng dụng công nghệ tin học vào hoạt động quản lý hải quan, rút ngắn thời gian thông quan.

2005 này, nhiều quần chúng ưu tú đang phấn đấu được đứng trong hàng ngũ của Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh. Trong phong trào thi đua yêu nước nhiều đồng chí cán bộ, công chức hải quan nêu cao ý chí phấn đấu, tu dưỡng rèn luyện bản lĩnh, vững vàng trên vị trí tiền tiêu bảo vệ nền an ninh kinh tế quốc gia. Xuất hiện ngày càng nhiều đơn vị và cá nhân điển hình tiên tiến. Năm 2004 đã bầu chọn được hai đơn vị và 11 cá nhân lao động giỏi và xuất sắc, và bản thân đồng chí Bí thư Đảng ủy Nông Văn Vịnh là một trong những tấm gương mẫu mực. Nhân tố con người là động lực mang lại hiệu quả và thành công. Điều đó được thể hiện bằng kết quả công tác. Riêng thu thuế xuất khẩu, nhập khẩu qua cửa khẩu, năm 2003: đạt hơn 400 tỷ đồng; năm 2004: 430 tỷ đồng; năm 2005: giao 430 tỷ đồng, phấn đấu đạt 470 tỷ đồng, đến cuối tháng 5-2005 đạt 46% kế

hoạch năm. Và điều vô cùng phấn khởi, từ một đảng bộ xếp loại trung bình (2002-2003), tiến lên đảng bộ khá (2004) và năm nay phấn đấu đạt danh hiệu đảng bộ trong sạch, vững mạnh.

CỤC HẢI QUAN TP HỒ CHÍ MINH: ĐI ĐẦU CẢI CÁCH VÀ HIỆN ĐẠI HÓA; DẪN ĐẦU NGUỒN THU HẢI QUAN

Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh là đơn vị có 11 chi cục, với lực lượng đông đảo, chiếm một phần tư biên chế toàn ngành, thường xuyên có hơn 18.000 doanh nghiệp quan hệ làm thủ tục hải quan, chiếm khoảng 60% khối lượng hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu và 42- 45% số thu thuế xuất khẩu, nhập khẩu của hải quan cả nước. Địa bàn hoạt động rộng, bao gồm nhiều loại hình cửa khẩu quốc tế: hàng không, cảng biển, bưu điện và nhiều loại hình khác. Khối lượng công việc hằng ngày tăng. Số thu hằng năm được tổng cục giao ngày càng cao. Tình hình chống buôn lậu, gian lận thương mại diễn biến ngày càng phức tạp, các chế độ, chính sách thuế xuất khẩu, nhập khẩu luôn điều chỉnh, thay đổi. Với đặc thù ấy, Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh luôn được Bộ Tài chính và Tổng cục Hải quan tín nhiệm chọn làm thử nghiệm để tài, trong đó là việc ứng dụng thông quan điện tử, cải cách thủ tục hành chính trong ngành hải quan...

Đồng chí Nguyễn Trung Học, Cục trưởng Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh cho biết: Để hoàn thành tốt nhiệm vụ, trong những năm qua, Đảng ủy, lãnh đạo cục không ngừng nỗ lực vượt qua nhiều khó khăn, thử thách, để ra nhiều biện pháp, thúc đẩy, khuyến khích, động viên cổ vũ và cán bộ, công chức toàn đơn vị hăng hái hưởng ứng phong trào thi đua, phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ được giao. Từ cuối năm 2001, cục tổ chức thực hiện thí điểm các điều 20, 28, 30, 32 của Luật Hải quan theo Quyết định 980/2001/QĐ TCCB ngày 10-10-2001. Tập thể lãnh đạo, cán bộ, công chức toàn cục đã hoàn thành suất sắc nhiệm vụ, góp phần quan trọng làm cơ sở cho Tổng cục Hải quan triển khai tổ chức thực hiện Luật Hải quan từ đầu năm 2002 trong toàn ngành. Được sự quan tâm của lãnh đạo Tổng cục Hải quan, Thành ủy, HĐND, UBND TP Hồ Chí Minh, cục tập trung chỉ đạo, quán triệt tổ chức nghiên cứu, tập huấn quy trình nghiệp vụ mới theo Luật Hải quan, sắp xếp lại bộ

máy, bố trí lại cán bộ, công chức, chuyển giao nhiệm vụ giữa các đơn vị liên quan...đã một bước đưa Luật Hải quan vào cuộc sống, mang lại hiệu quả, nâng cao chất lượng công tác rõ rệt.

Điều kết quả công tác giám sát quản lý những năm 2000-2004 đạt được con số đáng kể. Tổng kim ngạch xuất khẩu, nhập khẩu: 91.116.739.791 USD. Có 99.494 lượt chuyến máy bay và 34.338 lượt tàu biển xuất nhập cảnh. Hành khách xuất nhập cảnh bằng đường hàng không: 14.107.174 lượt người, bằng đường biển: 820.929 lượt người.

Trong năm 2005 (tính đến 30-4), kim ngạch xuất khẩu, nhập khẩu đạt 3.847.503.351 USD, ngoài ra còn cho phép nhập vàng và ngoại tệ theo giấy phép của Ngân hàng Nhà nước với trị giá tương đương 572.994.417 USD. Tính đến ngày 10-5-2005, Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh đã làm thủ tục xuất nhập cảnh cho 12.119 lượt chuyến máy bay và 3.182 lượt chuyến tàu biển. Lượng hành khách xuất nhập cảnh bằng đường hàng không và đường biển đạt con số khá cao: 1.472.873 lượt người.

Cục chỉ đạo tập trung đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả công tác cải cách hành chính thủ tục hải quan trong tất cả các khâu nghiệp vụ theo quy định của pháp luật nhưng vẫn tạo nhiều thuận lợi cho hoạt động xuất khẩu, nhập khẩu và xuất nhập cảnh, như: phân luồng cửa xanh, cửa đỏ tại hải quan sân bay và bến cảng; khai báo hải quan qua mạng tại hải quan quản lý hàng gia công; thí điểm quy trình thông quan tự động bưu phẩm, bưu kiện xuất khẩu, nhập khẩu tại chi cục hải quan bưu điện. Nâng cao hiệu quả quản lý, cải cách thủ tục hải quan, rút ngắn thời gian thông quan hàng hóa, hành khách xuất nhập cảnh thuận lợi và nhanh hơn trước rất nhiều. Phối hợp chặt chẽ với Trung tâm xúc tiến thương mại đầu tư TP Hồ Chí Minh, duy trì và tổ chức thường xuyên hội nghị, gặp gỡ để đối thoại với các doanh nghiệp, ngoài ra còn có những cuộc đối thoại qua mạng in-tơ-nét, chủ động để xuất với Tổng cục Hải quan cải tiến các quy trình nghiệp vụ... Với những cách làm đó, bước đầu chứng tỏ phương châm hành động của ngành hải quan để ra “Thuận lợi - Tận Tụy - Chính xác” là thiết thực, được cộng đồng doanh nghiệp và dư luận đồng tình khen ngợi.

Công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu, vận chuyển ma túy và gian lận thương mại đang được triển khai theo các phương án phù hợp tính chất, nhiệm vụ và đặc điểm tình hình cụ thể ở từng địa bàn cửa khẩu. Kết quả năm năm qua đã bắt giữ 13.111 vụ buôn lậu, thu về cho Nhà nước 83.091.215.776 đồng; ngoài ra còn bắt giữ 5 vụ vận chuyển chất ma túy. Riêng năm 2005, tính đến ngày 13-5, bắt 1.767 vụ, thu 1.297 tỷ đồng. Trong thời gian qua hải quan cửa khẩu đã phát hiện một số vụ buôn lậu, gian lận thương mại điển hình: Ngày 28-2-2004, Chi cục Hải quan Tân Sơn Nhất phát hiện lập biên bản vi phạm xuất cảnh 9.910 USD không khai báo hải quan; cùng ngày, Đội kiểm soát hải quan khu vực 1 lập biên bản vi phạm xuất khẩu trái phép 361 cổ vật. Ngày 17-8-2004, Hải quan Tân Sơn Nhất phát hiện bắt giữ 440 gam hêrô-in. Ngày 18-4-2005, Chi cục Hải quan quản lý hàng đầu tư lập biên bản vi phạm đối với việc xuất khẩu hàng không đúng định mức khai báo của 91 mă hàng so với định mức thực tế, trị giá 49.358,20 USD và số thuế tạm tính do khai báo thừa khoảng 543.803.199 đồng. Ngày 7-5-2005, Hải quan Tân Sơn Nhất lập biên bản vi phạm đối với khách người nước ngoài về hành vi không khai báo xuất cảnh 9.000 USD và 1 triệu JPY...

Công tác thu thuế xuất khẩu, nhập khẩu bảo đảm thu đúng, thu đủ, nộp ngân sách an toàn và kịp thời. Năm 2000 thu 11.100 tỷ đồng, đạt 83,45% kế hoạch. Năm 2001 thu 13.317 tỷ đồng, đạt 107,3%. Năm 2002 thu 16.628 tỷ đồng, đạt 101,46%. Năm 2003 thu 16.788 tỷ đồng, đạt 93,8%. Năm 2004 thu 19.214 tỷ đồng, đạt 100%. Tính đến 11-5-2005, số thu thuế đạt 33% kế hoạch cả năm. Công tác phúc tật tờ khai, kiểm tra sau thông quan năm 2002 - 2003 phát hiện truy thu hơn 23 tỷ đồng; năm 2004 tuy thu hơn 8,3 tỷ đồng cho ngân sách.

Công tác xây dựng lực lượng, Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh tăng cường các biện pháp chống những biểu hiện sách nhiễu, vòi vĩnh, nhận tiền bồi dưỡng, quan liêu, hách dịch của cán bộ, công chức trong đơn vị. Tất cả cán bộ, công chức đều tự nguyện viết cam kết không vi phạm kỷ luật của ngành cũng như pháp luật của Nhà nước. Lãnh đạo cục cũng xử lý nghiêm minh theo tinh thần các văn bản chỉ

đạo của cấp trên. Đồng thời, cục triển khai thực hiện tổ chức bộ máy phù hợp Luật Hải quan, xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức có tác phong làm việc văn minh, lịch sự, có kỷ luật và lối sống lành mạnh. Chủ động xây dựng kế hoạch đào tạo bồi dưỡng về chính trị, chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ, công chức (từ năm 2000 đến 2004, cục cử hơn một nghìn lượt cán bộ, công chức tham gia các khóa học tập, bồi dưỡng trong và ngoài ngành). Nghiên cứu, sắp xếp, bố trí nhân lực khoa học, hợp lý theo hướng phát huy năng lực, kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ đã được đào tạo. Đảng ủy, lãnh đạo cục, các tổ chức đoàn thể có nhân thức sâu sắc đúng đắn; nội bộ đơn vị đoàn kết, nhất trí cao, đồng thời thực hiện tốt quy chế dân chủ, nhờ đó nhiều năm liền Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Năm 2000 được tặng Cờ thi đua của Tổng cục Hải quan. Năm 2001 được tặng Cờ thi đua của Chính phủ. Năm 2002-2003 được tặng Bằng khen của Bộ Tài chính và Cờ thi đua của Liên đoàn Lao động TP Hồ Chí Minh. Năm 2004 được tặng hai Bằng khen của UBND TP Hồ Chí Minh.

Thành tích đạt được là niềm vinh dự và tự hào, là điểm tựa để tập thể cán bộ, công chức Cục Hải quan TP Hồ Chí Minh phấn đấu vươn lên tầm cao mới. Vấn đề đặt ra lúc này đối với ngành hải quan là sự đồng bộ hóa hệ thống pháp luật, cũng như cần thiết hiện đại hóa hải quan để Hải quan Việt Nam sớm hội nhập kinh tế khu vực và quốc tế.■

Cửa dành cho các nhà đầu tư và người có thể tạm trú ở Việt Nam tại Hải quan Cửa khẩu Tân Sơn Nhất (TP Hồ Chí Minh).